EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 9. 8. 2022
COM(2022) 391 final

2022/0233 (NLE)

Návrh

ODPORÚČANIE RADY

o hlavných zásadách zhodnocovania vedomostí

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

Komisia v roku 2008 vydala odporúčanie o spravovaní duševného vlastníctva v oblasti činností týkajúcich sa prenosu vedomostí a metodické pokyny pre univerzity a iné verejné výskumné organizácie [K(2008) 1329]. Prostredie výskumu a inovácií sa od roku 2008 výrazne zmenilo z hľadiska aktérov a zložitosti ekosystémov výskumu a inovácií, ako aj z hľadiska globálnych výziev. Pandémia ochorenia COVID-19 takisto ukázala, že je naliehavo potrebné využiť a zhodnotiť vedomosti v oblasti výskumu a inovácií získané v Európskej únii (EÚ). To si vyžaduje, aby tvorcovia politík stanovili nové ciele a poskytli aktualizované usmernenia týkajúce sa zhodnocovania vedomostí.

Hlavné zásady zhodnocovania vedomostí nahradia odporúčanie Komisie z roku 2008 tým, že sa zamerajú na maximalizáciu hodnoty investícií do výskumu a inovácií nad rámec tradičného prenosu vedomostí. Zhodnocovanie vedomostí sa opiera o rôzne kanály[1] a zahŕňa všetkých aktérov v ekosystéme výskumu a inovácií a ich znalostné aktíva. Hlavné zásady zároveň pomôžu vyplniť medzery v zhodnocovaní vedomostí v členských štátoch a zabezpečiť, aby občania vo všetkých členských štátoch mohli lepšie využívať výsledky výskumu a inovácií.

Oznámením Komisie Nový EVP pre výskum a inovácie z roku 2020[2] sa vytvárajú základy pre vyvinutie a aktualizáciu hlavných zásad zhodnocovania vedomostí a kódexu postupov na inteligentné využívanie duševného vlastníctva do konca roku 2022. V odporúčaní Rady z 26. novembra 2021 o Pakte pre výskum a inováciu v Európe[3] sa zhodnocovanie vedomostí uvádza ako jedna z prioritných oblastí spoločných opatrení na podporu európskeho výskumného priestoru (ďalej len „EVP“).

V záveroch Rady o budúcom riadení európskeho výskumného priestoru prijatých 26. novembra 2021[4] bol schválený politický program EVP na obdobie 2022 – 2024. Politický program EVP zahŕňa ako opatrenie EVP 7 plán „[z]modernizovať usmernenia EÚ v záujme lepšej valorizácie poznatkov“. Ako prvý výsledok tohto opatrenia sa majú „[v]ypracovať a schváliť hlavné zásady valorizácie poznatkov“.

Hlavné zásady zhodnocovania vedomostí sa budú ďalej opierať o dva kódexy postupov, ktoré aktérom v ekosystéme výskumu a inovácií poskytnú podrobnejšie usmernenia o vykonávaní určitých oblastí zhodnocovania vedomostí. V opatrení EVP 7 sa predpokladá *kódex postupov pre inteligentné používanie duševného vlastníctva* a *kódex postupov pre výskumných pracovníkov v oblasti normalizácie*.

Hlavné zásady sú založené na spoločnej tvorbe podskupiny fóra EVP pre zhodnocovanie vedomostí, ktorú zriadila neformálna expertná skupina Komisie pre fórum EVP pre transformáciu.

---

1 Európska komisia, Generálne riaditeľstvo pre výskum a inováciu, *Research & innovation valorisation channels and tools: boosting the transformation of knowledge into new sustainable solutions* (Kanály a nástroje zhodnocovania výskumu a inovácií: podpora premeny vedomostí na nové udržateľné riešenia), Úrad pre publikácie, 2020.

2 COM(2020) 628 final.

3 Odporúčanie Rady (EÚ) 2021/2122 z 26. novembra 2021 o Pakte pre výskum a inováciu v Európe (Ú. v. EÚ L 431, 2.12.2021, s. 1).

4 Dokument Rady 14308/21.

Tento návrh odporúčania Rady umožní prijať spoločný prístup, pokiaľ ide o zásady politiky a opatrenia na zlepšenie zhodnocovania vedomostí v EÚ bez toho, aby sa zaviedli právne záväzné ustanovenia.

Hlavnými zásadami zhodnocovania vedomostí sa podporí aktualizovaná priemyselná stratégia pre Európu[5] a akčný plán EÚ pre oblasť duševného vlastníctva[6] tým, že prispejú k zvýšeniu informovanosti výskumnej komunity o význame správy duševného vlastníctva, podporia účinné využívanie a zavádzanie duševného vlastníctva a zabezpečia ľahší prístup k aktívam chráneným právami duševného vlastníctva a ich jednoduchšie spoločné využívanie. Takisto budú podporovať iniciatívy Európskej zelenej dohody a posilňovať prepojenie medzi výskumom a normalizáciou v súlade so stratégiou EÚ v oblasti normalizácie[7]. V súlade s oznámením Komisie o novom európskom inovačnom programe[8] pomôžu tieto hlavné zásady aj pri využívaní rôznych talentov, duševných aktív a priemyselných kapacít v Európe. Okrem toho pomôžu zlepšiť zhodnocovanie vedomostí na univerzitách a sústrediť pozornosť na tvorivé a podnikateľské zručnosti, čím podporia európsku stratégiu pre univerzity[9], európsky vzdelávací priestor[10] a Európsky program v oblasti zručností pre udržateľnú konkurencieschopnosť, sociálnu spravodlivosť a odolnosť[11]. Tieto hlavné zásady sú takisto v súlade so závermi Rady o hodnotení výskumu a vykonávaní otvorenej vedy prijatými 10. júna 2022[12], v ktorých sa navrhuje, aby vývoj systémov hodnotenia výskumu v Európe zohľadňoval zhodnocovanie vedomostí. Hlavné zásady napokon posilnia kapacitu systémov výskumu a inovácií na podporu tvorby politiky založenej na dôkazoch, orgánov verejnej správy[13] a lepšej právnej regulácie[14].

2. PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právny základ

Právnym základom tejto iniciatívy je článok 182 ods. 5 a článok 292 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ). V súlade s článkom 292 ZFEÚ môže Rada prijímať odporúčania a uznáša sa na návrh Komisie vo všetkých prípadoch, v ktorých zmluvy ustanovujú, že musí prijímať akty na základe návrhu Komisie.

V súlade s článkom 182 ods. 5 majú Európsky parlament a Rada v súlade s riadnym legislatívnym postupom a po porade s Hospodárskym a sociálnym výborom možnosť ustanoviť opatrenia potrebné na uskutočnenie EVP ako doplnok k činnostiam plánovaným v rámci viacročného rámcového programu.

• Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)

V súlade s článkom 179 ZFEÚ bude cieľom činnosti Európskej únie (EÚ) posilňovať svoju vedeckú a technickú základňu prostredníctvom vytvorenia európskeho výskumného priestoru, v ktorom sa voľne pohybujú vedci, vedecké poznatky a technológie, a podporovať zvyšovanie

5 COM(2020) 102 final a COM(2021) 350 final.
6 COM(2020) 760 final.
7 COM(2022) 31 final.
8 COM(2022) 332 final.
9 COM(2022) 16 final.
10 COM(2020) 625 final.
11 COM(2020) 274 final.
12 Dokument Rady 10126/22.
13 SWD(2021) 101 final.
14 COM(2021) 219 final.

jej konkurencieschopnosti vrátane konkurencieschopnosti jej priemyslu za podpory všetkých výskumných činností, ktoré sa pokladajú za potrebné v iných kapitolách zmlúv. V článku 180 ZFEÚ sa uvádza, že EÚ musí vykonávať viacero činností, ktoré dopĺňajú činnosti vykonávané v členských štátoch. Patrí medzi ne podpora spolupráce s podnikmi, výskumnými strediskami a univerzitami a medzi nimi, ako aj šírenie a využívanie výsledkov činností v oblasti výskumu, technologického rozvoja a pilotných projektov EÚ.

V súlade s článkom 181 ZFEÚ musia EÚ a členské štáty koordinovať svoje činnosti v oblasti výskumu a technologického rozvoja s cieľom zabezpečiť vzájomný súlad vnútroštátnych politík a politiky EÚ. Komisia môže v úzkej spolupráci s členskými štátmi vyvinúť akúkoľvek užitočnú iniciatívu na podporu tejto koordinácie, najmä iniciatívy zamerané na vydanie usmernení a stanovenie ukazovateľov, organizovanie výmeny najlepších postupov a prípravu potrebných prvkov na pravidelné monitorovanie a vyhodnocovanie. Európsky parlament o tom musí byť v plnom rozsahu informovaný.

Cieľom hlavných zásad zhodnocovania vedomostí je prijať spoločný prístup, pokiaľ ide o zásady politiky a opatrenia pre národných, regionálnych a miestnych tvorcov politík na účely zlepšenia zhodnocovania vedomostí. Uplatňovaním hlavných zásad sa zabezpečí, aby sa údaje, výsledky výskumu a inovácie efektívne transformovali do udržateľných výrobkov, procesov, služieb a politík, ktoré majú sociálno-ekonomickú hodnotu a sú prínosom pre spoločnosť. Navrhovaná iniciatíva je v súlade s článkami 179 a 181 ZFEÚ, ktorými sa udeľuje EÚ celková právomoc podporovať, koordinovať alebo dopĺňať činnosti členských štátov v oblasti výskumu a technologického rozvoja. Tým, že sa v tomto návrhu odporúčania Rady kladie dôraz na zvyšovanie informovanosti, výmenu najlepších postupov a partnerské učenie o kľúčových aspektoch zhodnocovania vedomostí, sa zlepší vytváranie hodnoty vyplývajúcej z výsledkov výskumu a inovácií v členských štátoch bez toho, aby sa zaviedli právne záväzné ustanovenia.

Konzultácie s členskými štátmi (v rámci fóra EVP pre transformáciu, ktoré bolo zriadené ako neformálna expertná skupina Komisie) a so zainteresovanými stranami takisto naznačili, že je potrebné aktualizovať odporúčanie Komisie z roku 2008 o spravovaní duševného vlastníctva v oblasti činností týkajúcich sa prenosu vedomostí a uskutočniť kultúrnu zmenu. Tá by viedla k odklonu od tradičnej koncepcie prenosu vedomostí k zhodnocovaniu duševných aktív vytvorených v rámci širokého spektra činností v oblasti výskumu a inovácií, ktoré zahŕňajú čoraz viac spoločnej tvorby rôznymi typmi aktérov zo všetkých ekosystémov výskumu a inovácií.

Odporúčanie Rady poskytne pridanú hodnotu pri tvorbe politiky tým, že väčšmi zviditeľní hlavné zásady v členských štátoch a u zainteresovaných strán. EÚ to uľahčí zaujať postoj, ktorý umožní získať z výsledkov výskumu a inovácií väčšiu sociálno-ekonomickú hodnotu.

- **Proporcionalita**

Navrhované opatrenia sú primerané z hľadiska sledovaného cieľa. Tento návrh prispieva k dosiahnutiu cieľov nového EVP. Dopĺňa úsilie členských štátov v oblasti zhodnocovania vedomostí. Návrh rešpektuje postupy členských štátov a uplatňuje diferencovaný prístup zohľadňujúci odlišné hospodárske, finančné a sociálne situácie členských štátov, ako aj rozmanitosť systémov výskumu a príslušných inštitúcií a organizácií. Takisto sa v ňom uznáva, že odlišné vnútroštátne, regionálne alebo miestne podmienky by mohli viesť k rozdielnemu vykonávaniu navrhovaného odporúčania.

V súlade s článkom 5 ods. 4 Zmluvy o Európskej únii obsah ani forma navrhovaného odporúčania Rady neprekračujú rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie jeho cieľov. Povinnosti, ktoré členské štáty prijmú, nie sú záväzné a každý členský štát sa môže slobodne rozhodnúť, aký prístup zaujme.

- **Výber nástroja**

Odporúčanie Komisie z roku 2008 o spravovaní duševného vlastníctva v oblasti činností týkajúcich sa prenosu vedomostí zmenilo situáciu pre mnohých tvorcov znalostí financovaných z verejných zdrojov. Štúdia uverejnená v roku 2013[15] ukázala, že takmer všetky krajiny (92 %), ktoré do nej boli zapojené, uviedli, že národné a regionálne vlády podporujú rozvoj schopností a zručností v oblasti prenosu vedomostí na univerzitách a v iných verejných výskumných organizáciách. Niektoré členské štáty uskutočnili strategické investície do infraštruktúry a služieb prenosu vedomostí, ako sú úrady pre transfer technológií a iní sprostredkovatelia, a niektoré zaviedli politiky zamerané na duševné vlastníctvo, ako napríklad národný protokol o duševnom vlastníctve v Írsku. Napriek týmto úspechom EÚ stále zaostáva za svojimi svetovými konkurentmi v premene vedecky podložených nápadov na inovácie[16] a obeh poznatkov v rámci EÚ zostáva nesúrodý[17]. Digitalizácia, otvorená veda a otvorené inovácie radikálne zmenili ekosystém, v ktorom pôsobia aktéri v oblasti výskumu a inovácií, a EÚ sa mu musí prispôsobiť.

Zlepšenie prenosu a zhodnocovania vedomostí v EÚ bolo v pracovnom dokumente útvarov Komisie z roku 2020, ktorý je sprievodným dokumentom k oznámeniu Komisie Nový EVP pre výskum a inovácie, označené za nevyriešenú výzvu[18]. Chýba nám komplexná európska stratégia zhodnocovania, ktorá by určovala smerovanie a ciele a poskytovala usmernenia pre riadenie vzťahov v oblasti výskumu a inovácií s cieľom podporiť spoluprácu v oblasti zhodnocovania vrátane poradenstva zameraného na správu a využívanie duševného vlastníctva. Je potrebné zohľadniť zložitejšie ekosystémy výskumu a inovácií a zapojiť širší súbor zainteresovaných strán a aktérov, aby sa zabezpečil dynamický tok vedomostí.

Predchádzajúce hlavné zásady z roku 2008 boli prijaté ako odporúčanie Komisie. Zvoleným nástrojom pre tieto hlavné zásady je odporúčanie Rady vzhľadom na politický kontext, najmä na potrebu zlepšiť vytváranie hodnoty a zvýšiť spoločenský a hospodársky vplyv výskumu a inovácií, ako sa uvádza v odporúčaní Rady o Pakte pre výskum a inováciu v Európe. Členské štáty tak za tieto zásady získajú väčší pocit zodpovednosti, zvýši sa viditeľnosť zásad a podporí sa prijatie takého postoja EÚ, ktorý umožní získať z výsledkov výskumu a inovácií väčšiu sociálno-ekonomickú hodnotu bez toho, aby sa zaviedli právne záväzné ustanovenia.

---

15 Európska komisia, Generálne riaditeľstvo pre výskum a inováciu, Barjak, F., Perrett, P., Es-Sadki, N., et al., *Knowledge transfer study 2010-2012: final report* (Štúdia o prenose vedomostí 2010 – 2012: záverečná správa), Úrad pre publikácie, 2014.

16 Európska komisia, Generálne riaditeľstvo pre výskum a inováciu, *Science, research and innovation performance of the EU, 2020*: *11 recommendations for a fair, green and digital Europe* (Výkonnosť EÚ v oblasti vedy, výskumu a inovácií, 2020: 11 odporúčaní pre spravodlivú, zelenú a digitálnu Európu), Úrad pre publikácie, 2021.

17 Európska komisia, Generálne riaditeľstvo pre výskum a inováciu, *ERA progress report 2018: the European Research Area: advancing together the Europe of research and innovation* (Správa o pokroku EVP za rok 2018: európsky výskumný priestor: spoločná podpora Európy na ceste výskumu a inovácie), Úrad pre publikácie, 2019.

18 SWD(2020) 214 final.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Názory zainteresovaných strán sa zisťovali pri viacerých príležitostiach. Tento návrh je výsledkom procesu spoločnej tvorby medzi členskými štátmi v rámci fóra EVP pre transformáciu (zriadeného ako neformálna expertná skupina Komisie), najmä v rámci podskupiny fóra pre zhodnocovanie vedomostí, ktorá mala osobitnú úlohu a potrebné odborné znalosti na to, aby poskytla Komisii poradenstvo pri vypracovávaní návrhu hlavných zásad zhodnocovania vedomostí. V období od apríla do mája 2021 sa uskutočnil prieskum o „hlavných zásadách zhodnocovania vedomostí“ určený členským štátom a krajinám Európskeho hospodárskeho priestoru s cieľom získať spätnú väzbu o súčasnom stave a vplyve odporúčania Komisie z roku 2008 o spravovaní duševného vlastníctva v oblasti činností týkajúcich sa prenosu vedomostí. V období od júla do septembra 2021 sa uskutočnila aj verejná konzultácia o hlavných zásadách zhodnocovania vedomostí s cieľom získať názory širokého spektra zainteresovaných strán[19].

Výsledky týchto konzultácií jasne poukazujú na potrebu aktualizácie s cieľom podporiť kultúrnu zmenu a prejsť od tradičnej koncepcie prenosu vedomostí k zhodnocovaniu duševných aktív vytvorených širokou škálou výskumných a inovačných činností, ktoré zahŕňajú čoraz viac spoločnej tvorby medzi rôznymi typmi aktérov vo všetkých ekosystémoch výskumu a inovácií. V porovnaní s odporúčaním Komisie z roku 2008 by sa usmernenia mali rozšíriť z univerzít a verejných výskumných organizácií na širší okruh aktérov, ako sú jednotliví výskumní pracovníci, inovátori a podniky všetkých veľkostí, orgány verejnej správy a občianska spoločnosť. Zvýšená miera spoločnej tvorby a výmeny výsledkov výskumu si vyžaduje včasné zváženie kontroly a vlastníctva všetkých druhov duševných aktív v každom kroku procesu výskumu a inovácií.

Príslušné zainteresované strany a zastrešujúce organizácie boli vyzvané, aby sa podelili o svoje názory na stretnutí zainteresovaných strán EVP 16. marca 2022. V tomto návrhu sa zohľadňujú ich názory.

- **Posúdenie vplyvu**

Tento návrh si nevyžaduje posúdenie vplyvu a žiadne ani nebolo vykonané. Ako opatrenie vymedzené v oznámení Komisie Nový EVP pre výskum a inovácie sa však vo veľkej miere opiera o analytickú prácu a dôkazy podporujúce nový európsky výskumný priestor (pracovný dokument útvarov Komisie z roku 2020, ktorý je sprievodným dokumentom k oznámeniu Komisie Nový EVP pre výskum a inovácie). Konštatuje sa v ňom, že súkromní a verejní aktéri vypracovali na úrovni EÚ, ako aj na vnútroštátnej a regionálnej úrovni mnoho stratégií, nástrojov a opatrení na zlepšenie prenosu a zhodnocovania vedomostí. Účinnejšia politika zhodnocovania vedomostí si však vyžaduje posun smerom k holistickejšiemu prístupu s cieľom vytvoriť hodnotu z vedomostí a premeniť výsledky výskumu a inovácií na udržateľné riešenia s ekonomickou hodnotou a prínosom pre spoločnosť.

[19] Európska komisia, Generálne riaditeľstvo pre výskum a inováciu, Eerola, I., *Stakeholder consultation on the guiding principles for knowledge valorisation: report of the results* (Konzultácia so zainteresovanými stranami o hlavných zásadách zhodnocovania vedomostí: správa o výsledkoch), Úrad pre publikácie, 2021.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Neuvádza sa.

5. ĎALŠIE PRVKY

Tento návrh ako súčasť akčného plánu EVP bude podliehať príslušnému mechanizmu monitorovania, hodnotenia a podávania správ, ktorý je v ňom stanovený.

2022/0233 (NLE)

Návrh

ODPORÚČANIE RADY

o hlavných zásadách zhodnocovania vedomostí

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na článok 292 prvú a druhú vetu,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

(1) Komisia prijala 10. apríla 2008 odporúčanie o spravovaní duševného vlastníctva v oblasti činností týkajúcich sa prenosu vedomostí a metodické pokyny pre univerzity a iné verejné výskumné organizácie[20]. Rada uvítala a podporila toto odporúčanie a metodické pokyny vo svojom uznesení z 30. mája 2008[21]. Odporúčanie a metodické pokyny boli spoločne podnetom pre mnohých tvorcov znalostí financovaných z verejných zdrojov. Niektoré členské štáty uskutočnili strategické investície do infraštruktúry a služieb prenosu vedomostí, ako sú úrady pre transfer technológií a iní sprostredkovatelia, a niektoré zaviedli politiky zamerané na duševné vlastníctvo, ako napríklad národný protokol o duševnom vlastníctve v Írsku. Ďalšie činnosti na podporu prenosu vedomostí na úrovni EÚ boli vyvinuté v rámci iniciatívy Únia inovácií (2010)[22].

(2) V záveroch Rady o urýchlení obehu poznatkov v EÚ, ktoré boli prijaté 29. mája 2018[23], sa uvádza, že EÚ musí v plnej miere využívať príslušné vedecké a technologické poznatky, ktoré vytvára, a zabezpečiť účinnejší prenos výsledkov projektov v oblasti výskumu a inovácií do spoločnosti a priemyslu s cieľom maximalizovať vplyv investícií do výskumu a inovácií. Takisto sa v nich členské štáty vyzývajú, aby preskúmali najlepšie postupy prenosu vedomostí a podelili sa o ne, a Komisia sa nabáda k tomu, aby vypracovala a realizovala stratégiu šírenia a praktického uplatňovania výsledkov s cieľom ešte viac zvýšiť dostupnosť a využívanie výsledkov projektov v oblasti výskumu a inovácií a urýchliť ich potenciálne uplatnenie.

(3) V oznámení Komisie Nový EVP pre výskum a inovácie, prijatom 30. septembra 2020[24], sa ako jeden z kľúčových cieľov nového EVP a opatrenia na „aktualizáciu a vyvinutie smerodajných zásad valorizácie poznatkov a kódexu postupov na inteligentné využívanie duševného vlastníctva“ uvádza posilnenie inovačných ekosystémov v záujme obehu poznatkov a ich valorizácie.

---

20 K(2008) 1329.

21 Uznesenie Rady o správe duševného vlastníctva pri prenose znalostí a o kódexe postupov pre univerzity a iné verejné výskumné organizácie, 10323/08.

22 KOM(2010) 546 v konečnom znení.

23 Dokument Rady 9507/18.

24 COM(2020) 628 final.

(4) V novej priemyselnej stratégii pre Európu[25] a jej aktualizácii z roku 2021 sa zdôrazňuje význam správy duševného vlastníctva, najmä zvyšovanie informovanosti výskumnej komunity o duševnom vlastníctve, a oznámila sa v nej stratégia v oblasti normalizácie na podporu asertívnejšieho postoja k záujmom EÚ. Medzi kľúčové priority akčného plánu EÚ pre oblasť duševného vlastníctva[26] patrí „podporovanie účinného využívania a zavádzania duševného vlastníctva“, ako aj „zabezpečenie ľahšieho prístupu k aktívam chráneným právami duševného vlastníctva a ich ľahšieho spoločného využívania“.

(5) V stratégii EÚ v oblasti normalizácie[27] sa zdôrazňuje význam zvyšovania strategického povedomia o normalizácii medzi výskumnými pracovníkmi a včasného zapojenia výskumnej a inovačnej komunity do normalizácie ako spôsobu rozvoja príslušných odborných znalostí a zručností. V stratégii sa takisto uvádza, že Komisia do polovice roka 2022 vypracuje kódex postupov pre výskumných pracovníkov v oblasti normalizácie s cieľom posilniť prepojenie normalizácie s výskumom a inováciami.

(6) V záveroch Rady o novom európskom výskumnom priestore, ktoré boli prijaté 1. decembra 2020[28], sa uvítala iniciatíva Komisie preskúmať odporúčanie z roku 2008 o spravovaní duševného vlastníctva v rámci činností týkajúcich sa prenosu vedomostí a metodické pokyny v súlade s novou priemyselnou stratégiou pre Európu.

(7) V odporúčaní Rady z 26. novembra 2021 o Pakte pre výskum a inováciu v Európe[29] sa zhodnocovanie vedomostí uvádza ako jedna z prioritných oblastí spoločných opatrení na podporu EVP. V tomto pakte sa takisto uznáva vytváranie hodnoty a spoločenský a hospodársky vplyv ako súčasť spoločného súboru hodnôt a zásad v oblasti výskumu a inovácií v Únii, ktoré by členské štáty mali zohľadniť pri rozvoji svojich systémov výskumu a inovácií.

(8) Politický program EVP na obdobie 2022 – 2024, ktorý je prílohou k záverom Rady o budúcom riadení európskeho výskumného priestoru z 26. novembra 2021[30], obsahuje opatrenie, ktorým sa majú „[z]modernizovať usmernenia EÚ v záujme lepšej valorizácie poznatkov“. Ako prvý výsledok tohto opatrenia sa majú „[v]ypracovať a schváliť hlavné zásady valorizácie poznatkov“. Súčasťou tohto opatrenia je aj vypracovanie kódexu postupov pre inteligentné používanie duševného vlastníctva a kódexu postupov pre výskumných pracovníkov v oblasti normalizácie s cieľom poskytnúť podrobnejšie usmernenia o tom, ako realizovať určité aspekty zhodnocovania vedomostí.

(9) Otvorená veda[31] je štandardnou metódou práce v rámcových programoch EÚ pre výskum a inováciu a ďalšou prioritnou oblasťou spoločných opatrení v politickom programe EVP na obdobie 2022 – 2024. V odporúčaní Komisie o prístupe k vedeckým informáciám a ich uchovávaní[32] sa členské štáty vyzývajú, aby stanovili a uplatňovali

---

25 COM(2020) 102 final a COM(2021) 350 final.

26 COM(2020) 760 final.

27 COM(2022) 31 final.

28 Dokument Rady 13567/20.

29 Odporúčanie Rady (EÚ) 2021/2122 z 26. novembra 2021 o Pakte pre výskum a inováciu v Európe (Ú. v. EÚ L 431, 2.12.2021, s. 1).

30 Dokument Rady 14308/21.

31 Otvorená veda je prístup k vedeckému procesu založený na otvorenej spolupráci, nástrojoch a šírení vedomostí, ako sa vymedzuje v nariadení (EÚ) 2021/695 (Ú. v. EÚ L 170, 12.5.2021, s. 15).

32 Odporúčanie Komisie (EÚ) 2018/790 (Ú. v. EÚ L 134, 31.5.2018, s. 12).

vnútroštátne politiky šírenia vedeckých publikácií a otvoreného prístupu k nim a správy údajov z výskumu, najmä prostredníctvom európskeho cloudu pre otvorenú vedu. V záverečnej správe platformy pre politiku otvorenej vedy[33] sa medzi prvkami, ktoré musí spoločný výskumný systém pre inovácie obsahovať, uvádza zvyšovanie informovanosti o hodnote duševného vlastníctva a správe aktív chránených právami duševného vlastníctva. V záveroch Rady o hodnotení výskumu a vykonávaní otvorenej vedy prijatých 10. júna 2022[34] sa navrhuje, aby vývoj systémov hodnotenia výskumu v Európe zohľadňoval zhodnocovanie vedomostí.

(10) V oznámení Komisie Európska dátová stratégia, ktoré bolo prijaté 19. februára 2020[35], sa nabáda k tomu, aby sa príležitosť, ktorú ponúkajú dáta, využila pre sociálne a hospodárske dobro, a aby sa tento potenciál využil na riešenie potrieb jednotlivcov a na vytvorenie hodnoty pre hospodárstvo a spoločnosť. Inovácie založené na údajoch prinesú občanom obrovské výhody, napríklad v podobe lepšej personalizovanej medicíny, novej mobility a prínosu k plneniu cieľov Európskej zelenej dohody.

(11) V oznámení Komisie Lepšia právna regulácia: spojme sily v záujme lepšej tvorby právnych predpisov prijatom 29. apríla 2021[36] sa zdôrazňuje, že vedecký dôkaz je jedným zo základných kameňov lepšej právnej regulácie, ktorý je nevyhnutný na vypracovanie presného opisu problému, skutočné pochopenie príčinnej súvislosti, a teda logiky legislatívneho zásahu a vykonanie posúdenia vplyvu. Kvalitný výskum nemožno uskutočniť zo dňa na deň, takže na to, aby boli v prípade potreby k dispozícii relevantné dôkazy, treba ich potrebu lepšie predvídať a koordinovať. Znamená to aj lepšiu mobilizáciu a zapojenie výskumnej obce do regulačného procesu.

(12) Podpora prierezových zručností, ako je podnikavosť, tvorivosť, kritické myslenie a občianska angažovanosť, patrí medzi ciele oznámení Komisie o vytvorení európskeho vzdelávacieho priestoru do roku 2025[37], o európskej stratégii pre univerzity[38] a o európskom programe v oblasti zručností pre udržateľnú konkurencieschopnosť, sociálnu spravodlivosť a odolnosť[39]. Strategický rámec pre európsky vzdelávací priestor podporuje spoluprácu a partnerské učenie medzi členskými štátmi a kľúčovými zainteresovanými stranami, napr. vo forme pracovných skupín.

(13) Výskumný a inovačný ekosystém sa od prijatia odporúčania Komisie z roku 2008 o spravovaní duševného vlastníctva v oblasti činností týkajúcich sa prenosu vedomostí výrazne zmenil. Je potrebná aktualizácia, ktorá sa zameria na zhodnocovanie všetkých znalostných aktív vytvorených rôznymi typmi aktérov v dynamickom ekosystéme výskumu a inovácií. Treba riešiť nové výzvy, ako sú čoraz zložitejšie hodnotové reťazce poznatkov, nové trhové príležitosti vytvorené vznikajúcimi technológiami, nové formy spolupráce medzi priemyslom a akademickou obcou a medzi verejným

---

33 Európska komisia, Generálne riaditeľstvo pre výskum a inováciu, Mendez, E., *Progress on open science: towards a shared research knowledge system: final report of the open science policy platform* (Pokrok v oblasti otvorenej vedy: smerom k spoločnému systému výskumných poznatkov: záverečná správa platformy pre politiku otvorenej vedy), Lawrence, R. (redaktor), Úrad pre publikácie, 2020.

34 Dokument Rady 10126/22.

35 COM(2020) 66 final.

36 COM(2021) 219 final.

37 COM(2020) 625 final.

38 COM(2022) 16 final.

39 COM(2020) 274 final.

sektorom a akademickou obcou, zapojenie občanov, ako aj reciprocita pri správe duševných aktív v kontexte medzinárodnej spolupráce v oblasti výskumu a inovácií.

(14) Mala by sa zohľadniť rozmanitosť kanálov a nástrojov zhodnocovania vedomostí[40] s cieľom riešiť udržateľnosť a sociálne a politické inovácie, ako aj podporovať multidisciplinárnu spoluprácu, ktorá presahuje technologické oblasti a zahŕňa disciplíny, ako sú spoločenské a humanitné vedy a umenie, napr. skúmanie vzájomných prepojení medzi sociálnymi a environmentálnymi alebo hospodárskymi a environmentálnymi politikami.

(15) Cieľom hlavných zásad zhodnocovania vedomostí je prijať spoločný prístup v súvislosti s opatreniami a politickými iniciatívami na zlepšenie zhodnocovania vedomostí v EÚ,

PRIJALA TOTO ODPORÚČANIE:

HLAVNÉ ZÁSADY ZHODNOCOVANIA VEDOMOSTÍ

KONTEXT A ROZSAH PÔSOBNOSTI

Európska komisia v roku 2008 vydala odporúčanie o spravovaní duševného vlastníctva v oblasti činností týkajúcich sa prenosu vedomostí a metodické pokyny pre univerzity a iné verejné výskumné organizácie. Toto odporúčanie bolo zamerané najmä na verejné výskumné organizácie[41].

Zhodnocovanie vedomostí je proces vytvárania sociálnej a ekonomickej hodnoty z vedomostí prepojením rôznych oblastí a odvetví a premenou údajov a výsledkov výskumu na udržateľné výrobky a riešenia, ktoré sú prínosom pre spoločnosť z hľadiska hospodárskej prosperity, environmentálneho úžitku, pokroku a lepšej tvorby politík. Zameranie sa na zhodnocovanie vedomostí si vyžaduje rozšíriť rozsah pôsobnosti odporúčania z roku 2008 tak, aby zahŕňal celý ekosystém výskumu a inovácií a jeho aktérov.

Zhodnocovanie vedomostí je zmena paradigmy prinášajúca nové aspekty, ktoré vytvoria hodnotu z existujúceho a budúceho výskumu a inovácií a zo znalostných aktív vrátane implicitných vedomostí[42]. Zhodnocovanie vedomostí prinesie výhody v oblasti tvorby politík a nové spôsoby monitorovania a hodnotenia výskumu a inovácií prostredníctvom vývoja ukazovateľov a nástrojov merania. Ovplyvní financovanie výskumu a inovácií a prinesie pridanú hodnotu vede a výskumu a ich výsledkom. Zhodnocovanie vedomostí si vyžaduje účasť aktérov v ekosystéme výskumu a inovácií a používateľov/príjemcov vedomostí

---

40 Európska komisia, Generálne riaditeľstvo pre výskum a inováciu, *Research & innovation valorisation channels and tools: boosting the transformation of knowledge into new sustainable solutions* (Kanály a nástroje zhodnocovania výskumu a inovácií: podpora premeny vedomostí na nové udržateľné riešenia), Úrad pre publikácie, 2020.

41 Pojem „verejná výskumná organizácia“ zahŕňa tak špecializované organizácie technologického výskumu, ako aj inštitúcie vysokoškolského vzdelávania, ktoré sa zaoberajú výskumom, vývojom a odbornou prípravou v oblasti výskumu s významnou finančnou podporou z verejných a kvázi verejných (napr. charitatívne a neziskové organizácie) zdrojov, https://ec.europa.eu/invest-in-research/pdf/download_en/metcalfe_report5.pdf.

42 Implicitné vedomosti sú akékoľvek vedomosti, ktoré nemožno kodifikovať a prenášať ako informácie prostredníctvom dokumentácie, akademických publikácií, prednášok, konferencií ani iných komunikačných kanálov. Takéto vedomosti sa účinnejšie prenášajú medzi jednotlivcami v spoločnom sociálnom prostredí a v priestorovej blízkosti, ako sa vysvetľuje v správe OECD *Global Competition for Talent: Mobility of the Highly Skilled* (Globálna súťaž o talenty: mobilita vysokokvalifikovaných pracovníkov), s. 9 zhrnutia.

a inovácií, pričom sa osobitný dôraz kladie na využívanie a opakované využívanie vedomostí v prospech spoločnosti. Ide o širší pojem než šírenie a zahŕňa zverejňovanie vedomostí a výsledkov a ich sprístupňovanie.

Pre efektívne zhodnocovanie vedomostí má zásadný význam správa duševných aktív. Duševné aktíva zahŕňajú všetky výsledky alebo produkty vytvorené akýmikoľvek činnosťami v oblasti výskumu a inovácií (napr. patenty, autorské práva, ochranné známky, publikácie, údaje, know-how, prototypy, procesy, postupy, technológie, vynálezy, softvér atď.)[43]. Zameriavaním sa na správu a ochranu práv duševného vlastníctva sa obmedzujú príležitosti na vytváranie hodnoty. Na to, aby bolo možné využiť celú hodnotu duševných aktív vytvorených činnosťami v oblasti výskumu a inovácií, musia organizácie vykonávajúce činnosti v oblasti výskumu a inovácií spravovať duševné aktíva v širšom zmysle, teda tie, ktoré možno právne chrániť (patentmi, autorskými právami, ochrannými známkami atď.), ale aj iné duševné aktíva, ktoré by sa dali využiť pri činnostiach zhodnocovania. Vyžaduje si to rozvoj stratégií správy a podporu špecifických a prierezových zručností, aby sa dala využiť celá hodnota vytvorených duševných aktív.

Vytváranie hodnôt podporuje zásada otvorenosti[44] a využívanie nástrojov na správu duševných aktív môže viesť k lepšiemu využitiu výsledkov, pozitívne prispieť k inováciám a zvýšiť celkovú pridanú hodnotu vedeckých výsledkov[45]. Pokiaľ ide o zásadu „také otvorené, ako je len možné, také uzavreté, ako je potrebné“, treba si uvedomiť, že otvorená veda aj otvorené inovácie[46] využívajú nástroje na správu duševných aktív a čerpajú z nich. Celkovú hodnotu a význam vedeckého výskumu pre spoločnosť zvýši aj rozumné využívanie výsledkov výskumu na vytváranie sociálno-ekonomického prínosu.

Nevyhnutnou súčasťou úspešných iniciatív na zhodnocovanie vedomostí sú postupy, procesy a zručnosti podnikov, ako aj tie, ktoré uľahčujú zapojenie občanov, občianskej spoločnosti a tvorcov politík. Premena vedomostí na novú hodnotu si bez ohľadu na to, či ide o postupné alebo prevratné inovácie, tvorbu politiky založenú na dôkazoch alebo blahobyt občanov, vyžaduje proaktívne/podnikateľsky orientovaný prístup, ako aj kultúru zameranú na spoločnú tvorbu/zapojenie viacerých odvetví v spojení s podnikateľským úsilím v niektorých alebo vo všetkých fázach procesu zhodnocovania. Týmto spôsobom by proces zhodnocovania mohol podnietiť úpravy vzdelávacích systémov tak, aby sa lepšie prispôsobili zručnostiam, kompetenciám a postojom, ktoré by posilnili tvorivosť a vytváranie hodnoty pre spoločnosť. Rozvoj a využívanie podnikateľského prístupu a prístupov zameraných na zapojenie/spoluprácu sú preto pre účinnosť zhodnocovania kľúčové.

Podnikateľské procesy a metódy[47] sú založené na experimentálnom objavovaní a spoločne vytvorených činnostiach, ktoré presahujú hranice organizácií a zahŕňajú mnoho doplnkových

---

43 Duševné aktíva môžu prípadne zahŕňať aj výsledky a produkty činností výučby.

44 OECD, *Making Open Science a Reality* (Otvorená veda realitou), OECD Science, Technology and Industry Policy Papers, č. 25, OECD Publishing, Paríž, 2015.

45 Európska komisia, Generálne riaditeľstvo pre výskum a inováciu, *Open science and intellectual property rights: How can they better interact?: state of the art and reflections : executive summary* (Otvorená veda a práva duševného vlastníctva: Ako zabezpečiť ich lepšiu súčinnosť?: súčasný stav a úvahy: zhrnutie), 2022.

46 Základným predpokladom otvorených inovácií je otvoriť inovačný proces pre všetkých aktívnych účastníkov, aby sa vedomosti mohli voľnejšie šíriť a premieňať na výrobky a služby, ktoré vytvárajú nové trhy, čím sa posilňuje kultúra podnikania, Európska komisia, Generálne riaditeľstvo pre výskum a inováciu, *Open innovation, open science, open to the world: a vision for Europe* (Otvorené inovácie, otvorená veda, otvorenosť svetu: vízia pre Európu), Úrad pre publikácie, 2016, s. 13.

47 Podnikateľský proces sa tu chápe ako metóda zameraná na objavovanie, ktorou sa riešia výzvy a príležitosti súvisiace s trhom a spoločnosťou prostredníctvom experimentálneho vývoja duševných

kompetencií. Takéto procesy a metódy si na uľahčenie sociálneho šírenia vedomostí nad rámec komercializácie vyžadujú potrebné sociálno-podnikateľské zručnosti a schopnosti. Zhodnocovanie vedomostí a rozvoj súvisiacich zručností budú stimulované využívaním koordinačných sietí, prostriedkov a nástrojov zo strategického rámca európskeho vzdelávacieho priestoru založených na otvorenej metóde.

Hlavné zásady by sa preto mali vzťahovať na rozvoj, využívanie a riadenie podnikateľských postupov, procesov a zručností na všetkých úrovniach spoločnosti v súkromnom a verejnom sektore, ktoré sa podieľajú na zhodnocovaní vedomostí. Tento nový rozsah pôsobnosti si vyžaduje, aby tvorcovia politík náležite prispôsobili svoje politické ciele a zaviedli nové prístupy potrebné na zhodnocovanie vedomostí. Cieľom týchto hlavných zásad je pomôcť tvorcom politík v členských štátoch, aby to dokázali.

Hlavné zásady uvedené v tomto odporúčaní sa preto týkajú politických iniciatív zameraných na všetky kategórie aktérov ekosystému zapojených do činností v oblasti výskumu a inovácií, ako sú:

- akademická obec, univerzity, výskumné a technologické organizácie a iné verejné výskumné organizácie, ako aj akadémie a vedecké spoločnosti,
- organizácie občianskej spoločnosti, občania a mimovládne organizácie,
- súkromní investori, finančné a investičné organizácie vrátane nadácií a charitatívnych organizácií,
- jednotlivci, napr. inovátori, výskumní pracovníci, vedci a študenti,
- priemysel vrátane malých a stredných podnikov (MSP), startupov, spin-off podnikov, scaleupov a sociálnych podnikov,
- sprostredkovatelia (napr. odborníci na prenos vedomostí a technológií, inkubátory, vedecké parky, regionálne, národné a európske inovačné centrá, odborníci v oblasti duševného vlastníctva, konzultanti a odborníci v oblasti podpory inovácií, tímy zamerané na komunikáciu v oblasti vedy a politické zapojenie, organizácie poskytujúce vedomosti pre politiku/vedecké poradenstvo, odborníci v oblasti zapojenia občanov atď.),
- národné, regionálne a miestne orgány, tvorcovia politík a verejní a súkromní poskytovatelia služieb (napr. nemocnice, verejná doprava a dodávatelia energie),
- súkromné výskumné organizácie,
- výskumné a inovačné infraštruktúry a najmodernejšie pilotné zariadenia,
- normalizačné orgány.

Hlavné zásady uvedené ďalej sú formulované tak, aby sa vzťahovali na všetky uvedené kategórie alebo väčšinu z nich. Uplatňovanie týchto zásad sa však musí prispôsobiť cieľovým aktérom prostredníctvom kódexov postupov, ktoré sa majú vytvárať spoločne so zainteresovanými stranami. Každý kódex postupov by mohol byť zameraný tematicky (t. j. mohol by sa týkať duševných aktív, spolupráce medzi akademickou obcou a priemyslom alebo spolupráce medzi akademickou obcou a verejným sektorom) alebo by sa mohol viac

---

aktív a ich využívania na získanie nových a užitočných hodnôt (inovácií) pre daný súbor zainteresovaných strán.

sústrediť na jedného alebo viacerých z uvedených aktérov (napr. na odborníkov v oblasti prenosu vedomostí, startupy alebo spoločnosti všetkých veľkostí). Kódexy postupov budú ťažiť z výmen poznatkov a skúseností s komunitou Európskeho inovačného a technologického inštitútu (EIT).

HLAVNÉ ZÁSADY

Uvedené hlavné zásady majú nezáväzný charakter. To znamená, že pri uplatňovaní hlavných zásad by sa mali rešpektovať medzinárodné a vnútroštátne právne predpisy, ako aj právo EÚ (vrátane pravidiel štátnej pomoci) a že by sa tieto zásady mali zohľadňovať v úsilí o dosiahnutie toho, aby právny rámec EÚ podporoval zhodnocovanie vedomostí. Všetky hlavné zásady sa musia uplatňovať s ohľadom na čo najširšie spoločenské využitie[48] a tak, aby prispievali k udržateľnej spoločnosti v súlade s usmerneniami EÚ na riešenie cudzieho zasahovania do výskumu a inovácií[49].

Zhodnocovanie vedomostí je zložitý proces, ktorý si vyžaduje značné zdroje na zabezpečenie toho, aby sa v EÚ rozvíjal a udržiaval potrebný rozsah zručností a škálovateľných schopností. Malo by sa nepretržite a vo väčšej miere investovať do rozvoja odborníkov a sprostredkovateľov v oblasti prenosu a sprostredkovania vedomostí, ktorí pôsobia ako medzičlánky medzi príslušnými aktérmi v oblasti výskumu a inovácií. Zvlášť dôležité je podporovať prostredníctvom silných univerzitných regionálnych inovačných ekosystémov malé a stredné podniky a zároveň nabádať startupy, scaleupy a podniky všetkých veľkostí k proaktívnemu konaniu a presviedčať partnerov v priemysle, aby sa nebáli riskovať.

Členské štáty, tvorcovia politík a ďalší relevantní aktéri by mali v nasledujúcich oblastiach podniknúť tieto kroky.

Zhodnocovanie vedomostí v politike v oblasti výskumu a inovácií

- Zabezpečiť, aby boli vytvorené vnútroštátne podporné štruktúry, ktoré pomôžu organizáciám uvedomiť si rozsah pôsobnosti tohto odporúčania o zhodnocovaní vedomostí, posúdiť jeho dôsledky pre ne, mobilizovať finančné a nefinančné zdroje na jeho zavedenie do praxe a vypracovať potrebné stratégie a postupy na jeho vykonávanie a propagáciu.
- Zabezpečiť vymedzenie, vykonávanie a zverejňovanie politík a postupov vytvárania hodnoty na úrovni organizácií.
- Zabezpečiť, aby sa pri činnostiach v oblasti výskumu a inovácií financovaných vládou zohľadnilo v súlade s pravidlami EÚ o štátnej pomoci čo najširšie spoločenské využitie a zhodnocovanie duševných aktív vytvorených činnosťami v oblasti výskumu a inovácií a aby sa do nich zapojili všetci aktéri ekosystému.
- Posilniť štruktúry, procesy a postupy využívania výsledkov výskumu a vedeckých poznatkov pri navrhovaní a vykonávaní verejnej politiky a pri tvorbe a revízii noriem.

---

[48] Ak je to možné a v závislosti od kontextu by mali činnosti zhodnocovania okrem tradičných snáh o dosiahnutie zisku zohľadňovať aj potreby spoločnosti a prínosy pre ňu. Jedným z príkladov je sociálne zodpovedné udeľovanie licencií, kde sa pri udeľovaní licencií na duševné aktíva musí zabezpečiť, aby stanovenie cien konečných výrobkov a služieb neohrozovalo ich dostupnosť.

[49] Európska komisia, Generálne riaditeľstvo pre výskum a inováciu, *Tackling R&I foreign interference: staff working document* (Boj proti zahraničnému zasahovaniu do výskumu a inovácie: pracovný dokument útvarov Komisie), 2022.

- Podporovať rovnosť, rozmanitosť a inklúziu, pokiaľ ide o činnosti týkajúce sa zhodnocovania vedomostí, ich ciele a ľudí, ktorí sú do nich zapojení, napríklad prostredníctvom rozmanitých výskumných tímov a obsahu výskumu a inovácií, ktoré odrážajú hľadiská, správanie a potreby rôznych skupín spoločnosti.

Zručnosti a schopnosti

- Presadzovať a podporovať rozvoj zručností a schopností potrebných na rozvoj a vykonávanie operácií týkajúcich sa zhodnocovania vedomostí, do ktorých sú zapojené všetky zainteresované strany od študentov, výskumných pracovníkov a vynálezcov až po profesionálnych sprostredkovateľov a od používateľov technológií až po tvorcov politík.
- Zabezpečiť zavedenie programov mobility medzi akademickou obcou, priemyslom a verejným sektorom s cieľom umožniť rozvoj zručností a vzájomné obohacovanie kompetencií a postupov medzi aktérmi v oblasti zhodnocovania vedomostí na vnútroštátnej úrovni a na úrovni EÚ.
- Zabezpečiť, aby neoddeliteľnou súčasťou procesu zhodnocovania boli aj implicitné vedomosti tých, ktorí vytvárajú duševné aktíva určené na zhodnocovanie. To znamená, že je dôležité podporovať participatívne prístupy, ktoré umožňujú zahrnúť do inovácií a zhodnocovania talenty, zručnosti a implicitné vedomosti.
- Podporovať a uľahčovať multidisciplinárnu spoluprácu, ktorá presahuje technologické oblasti a zahŕňa disciplíny, ako sú spoločenské a humanitné vedy a umenie, ako aj prístupy zamerané na spoločnú tvorbu.

Systém stimulov

- Vypracovať relevantný a spravodlivý systém stimulov a zabezpečiť, aby tieto stimuly boli k dispozícii všetkým aktérom ekosystému výskumu a inovácií, najmä výskumným pracovníkom, inovátorom, študentom a zamestnancom univerzít a verejných výskumných organizácií, aby sa mohli učiť, ako zhodnocovať vedomosti, aby mohli zhodnocovanie vedomostí uplatňovať a praktizovať a aby dokázali prilákať a udržať talenty.
- Poskytnúť MSP, občianskej spoločnosti, občanom, koncovým používateľom a verejným orgánom opatrenia, vďaka ktorým sa stanú aktívnymi partnermi pri spoločnej tvorbe inovácií s pridanou hodnotou, čím sa zlepší prístup k vedomostiam, ich využívanie a získavanie zručností a podporí sa spoločné experimentovanie.

Správa duševných aktív

- Zabezpečiť, aby sa vo všetkých organizáciách zapojených do zhodnocovania vedomostí vymedzili, zaviedli a zverejňovali politiky a postupy správy duševných aktív.
- Zvyšovať informovanosť univerzít, výskumných organizácií, verejných orgánov a podnikov o význame správy duševných aktív v medzinárodnom prostredí.
- Zabezpečiť, aby sa duševné aktíva vyvinuté v rámci verejne financovaných činností v oblasti výskumu a inovácií v EÚ spravovali a kontrolovali takým spôsobom, aby sa zohľadnil a maximalizoval sociálno-ekonomický úžitok vrátane príspevku k udržateľnosti pre EÚ ako celok.

- Zvýšiť informovanosť o postupoch a nástrojoch správy duševných aktív a ich uplatňovanie v rámci otvorenej vedy s cieľom uľahčiť využívanie výsledkov a údajov na inovácie.
- Zabezpečiť efektívnu správu duševných aktív v rámci procesov otvorených inovácií, napr. prostredníctvom pomoci pri aktívnom vytváraní portfólia a podpory platforiem spájajúcich ponuku a dopyt po duševných aktívach s cieľom maximalizovať vytváranie hodnoty pre všetky zúčastnené strany.

Relevantnosť v systémoch verejného financovania

- Zabezpečiť, aby sa pri financovaní výskumu a inovácií zo štátneho rozpočtu zohľadňovalo a posilňovalo uplatňovanie zásad zhodnocovania vedomostí vo financovanom výskume.
- Zvážiť osobitné systémy financovania, ktoré by dopĺňali financovanie výskumu, s cieľom zabezpečiť, aby sa zhodnocovanie stimulovalo už v počiatočnom štádiu výskumu a aby sa zároveň poskytli usmernenia o doplnkových možnostiach financovania zhodnocovania vedomostí.

Partnerské učenie

- Presadzovať a podporovať vnútroštátne a nadnárodné procesy a postupy partnerského učenia na šírenie a podporu výmeny najlepších postupov[50], prípadových štúdií, vzorov a získaných skúseností a na vypracovanie spoločných špecifikácií pre zhodnocovanie vedomostí.
- Porovnávať úspešné organizácie, ekosystémy a iniciatívy v oblasti zhodnocovania vedomostí s cieľom vytvoriť a podporiť spoločné koncepcie, modely a stimuly, ktoré budú slúžiť ako návod na hodnotenie a realizáciu riadenia a procesov zhodnocovania vedomostí. Využívať aj odborné znalosti, siete a skúsenosti získané od príslušných organizácií, ako sú Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo, Európsky patentový úrad, sieť Enterprise Europe Network, EIT a ich znalostné a inovačné spoločenstvá či iné medzinárodné, európske alebo vnútroštátne organizácie.
- Povzbudzovať univerzity a verejné výskumné organizácie, aby združovali svoje zdroje, odborné znalosti, údaje a infraštruktúru v rôznych odboroch, krajinách a regiónoch s cieľom presadiť viac postupov partnerského učenia.

Metriky

- Zabezpečiť, aby vstupy, správanie a výstupy procesu zhodnocovania odrážal a pokrýval dostatočný počet ukazovateľov zhodnocovania vedomostí, ktoré zahŕňajú celú škálu kanálov a ciest zhodnocovania vedomostí. Zabezpečiť, aby sa pri vymedzení ukazovateľov používali relevantné kvantitatívne a kvalitatívne parametre.
- Podporovať spoločné úsilie o prijatie spoločných, dohodnutých vymedzení, metrík a ukazovateľov, ktoré pomôžu zlepšiť výsledky EÚ v oblasti zhodnocovania vedomostí, pričom sa zohľadnia kontextové rozdiely medzi

[50] Register príkladov najlepších postupov je k dispozícii na platforme Európskej komisie pre zhodnocovanie vedomostí, ktorá je neustále otvorená na predkladanie nových príkladov najlepších postupov.

členskými štátmi a aktérmi v oblasti zhodnocovania vedomostí, ako aj špecifiká rôznych odvetví.

- Povzbudzovať, podporovať a motivovať organizácie, ktoré sa zaoberajú zhodnocovaním vedomostí, aby zhromažďovali, vymieňali si a používali metriky, ktoré zlepšujú učenie a výkonnosť aktérov v oblasti zhodnocovania vedomostí v EÚ.

Monitorovanie a hodnotenie

- Zabezpečiť, aby postupy monitorovania a hodnotenia používané na posudzovanie a hodnotenie operácií zhodnocovania vedomostí boli prierezové, zohľadňovali existujúce rámce a brali do úvahy všetky druhy prínosov pre rôzne zainteresované strany a rôzne výsledky zhodnocovania vedomostí vrátane príspevku k udržateľnosti.
- Vyvinúť ďalšie nástroje na monitorovanie a hodnotenie zhodnocovania vedomostí s cieľom posúdiť pokrok a zrelosť duševných aktív a inovačného úsilia počas procesu zhodnocovania vedomostí. Tieto nástroje by sa mali zaoberať tak vytváraním hodnoty, ako aj jej prínosom k prechodu na udržateľnú spoločnosť. Po vypracovaní tohto modelu podporovať jeho používanie a rozvíjať synergie s ostatnými relevantnými politickými opatreniami týkajúcimi sa EVP.

Odporúčanie Komisie z 10. apríla 2008 o spravovaní duševného vlastníctva v oblasti činností týkajúcich sa prenosu vedomostí a metodické pokyny pre univerzity a iné verejné výskumné organizácie sa týmto zrušuje.

V Bruseli

Za Radu
predsedníčka/predseda